

VZP ČR je připravena zvládnout nejnovější výzvy českého zdravotnictví

22.9.2025 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Deficitní hospodaření zdravotních pojištěn v posledních letech si vynutí systémové změny. Ty lze podle ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) Zdeňka Kabátka vnímat nejen jako výzvu, ale i příležitost pro další elektronizaci zdravotnictví. V rozhovoru pro deník Právo ředitel VZP uvádí, po jaké cestě by se zdravotní pojišťovna měla dále ubírat.

Zdravotní pojišťovny v posledních letech pravidelně končí s deficitním hospodařením. Jak se v tomto ohledu daří VZP?

Zdravotní pojišťovny v posledních letech opravdu končí v červených číslech. VZP se tato situace týká až od roku 2023. V našem případě tedy nejde o žádné drama, schodky pokrýváme z vlastních rezerv. Na druhou stranu je třeba říct, že tento trend není ani ve střednědobém horizontu udržitelný. Při současném tempu mohou náklady na zdravotní péči v příštích letech růst o desítky procent. Bez systémových změn to zdravotnictví, tedy ani pojišťovny, nemůže zvládnout.

Kdy to tedy začne pociťovat pacient?

Za VZP ČR mohu jednoznačně garantovat, že nepřipustíme, aby se stávající situace klientů jakkoli dotkla. Stále pracujeme na tom, aby měli péči dostupnou a v co nejvyšší možné kvalitě. I přes výše popsané jsme jako Česko na špici v přístupu pacientů k nejdražším lékům, které se na trhu objeví. A VZP v tomto sehrává významnou roli. Stejný princip uplatňujeme i k našim smluvním partnerům. Plníme všechny své závazky, včetně bonifikačních programů.

Co je tedy třeba udělat, abyste takový stav udrželi do budoucna?

Těch změn bude muset být celá řada. VZP první krok udělala už v roce 2023, kdy do debaty o plátech zdravotníků připojila téma transformace lůžkové péče. Dlouhodobě nevyužívaná lůžka odčerpávají systému kapacity personální i finanční. Jejich poměr roste v souvislosti s demografickým vývojem i technologickými pokroky v medicíně. Skutečně se nám už podařilo stovky akutních lůžek transformovat, a přestože jsme zatím nedosáhli stoprocentního výsledku, otevřeli jsme tím debatu se všemi relevantními partnery.

Schodky v hospodaření pokrýváme z vlastních rezerv, tento trend ale není ani ve střednědobém horizontu udržitelný.

Jak chcete reálně dosáhnout udržitelnosti, o které mluvíte?

Soustředit se musíme na řadu opatření, my jsme proto letos aktualizovali celou strategii dalšího směřování pojišťovny. Aktuálně máme na stole návrh, který předložíme orgánům společnosti s cílem do konce roku 2025 schválit novou Strategii VZP ČR.

A jaké by měly být ty změny, v čem je ta strategie jiná než stávající?

Zásadní strategický cíl se nezmění. Tím je dostupná, kvalitní, udržitelná a bezpečná zdravotní péče pro všechny klienty. Mění se dílčí cíle a konkrétní procesy, které nás k nim dovedou. Chceme

posilovat prevenci, soustředit se na efektivní a udržitelné financování, klientský přístup, posílení role pacienta a v neposlední řadě digitalizaci VZP.

To, co říkáte, je hodně obecné. Jak dalece máte tato témata rozpracována?

Novou strategii chceme naplnit záměry, které jsme prezentovali v několika posledních letech. Konkrétně například chceme od placení za objem vykázané léčby přejít k modelu kontraktace péče přinášející benefit pro pacienta, platit za jeho efektivní léčení. Chceme posílit roli i zodpovědnost samotného pacienta, a to prostřednictvím preventivních programů. Konkrétní implementační část strategie ale může být dopracována až po schválení konceptu orgány společnosti.

O těchto tématech se mluví celou řadu let, proč zrovna teď nastala doba ke změně?

Už samo prohlubující se saldo mezi příjmy a výdaji musí být silným impulzem ke změně. Berme to ale tak, že s výzvou přichází i příležitost. Pomoci může zahájený proces elektronizace zdravotnictví. Intenzivně analyzujeme možnost využití moderních technologických nástrojů jako AI či telemedicíny. Naší ambicí je naplnit již tolikrát deklarovanou snahu VZP stát se průvodcem pacienta zdravotnickým systémem.

Jak do toho vstupuje novela zákona o veřejném zdravotním pojištění s celou řadou novinek?

Ta je samozřejmě nedílnou součástí všech avizovaných kroků. Novela je z pohledu zdravotní pojišťovny skutečně velmi komplexní. Ukládá nám například vznik fondu obecně prospěšných činností s možností podílet se na financování vzdělávání, zpracování dat či veřejného zdraví. Počítá naopak se zrušením fondu rezervního, čímž dojde k uvolnění dnes zmrazených prostředků. Úprava dále navyšuje financování prevence, umožňuje nasmlouvání přeshraniční péče atd. Opatření vyžadují naši detailní přípravu, nastavení zcela nových procesů a také zajištění souvisejících organizačních změn ve VZP. Zároveň jsou velkou šancí pro realizaci kroků k lepší efektivitě celého systému.

Budeme posilovat prevenci, soustředit se na efektivní a udržitelné financování, klientský přístup, posílení role pacienta a v neposlední řadě digitalizaci VZP.

Zmiňujete navýšení prostředků do fondu prevence, proč je to důležité?

Debata o přínosech prevence je v posledních letech velmi intenzivní. Účinná prevence předchází vzniku řadě závažných chorob, podstatná je i pro včasné odhalení jejich raného stadia. Chrání zdraví každého jednotlivce a zároveň šetří vysoké náklady na léčbu rozvinutých onemocnění. S trochou nadsázky si troufnu říct, že účinná prevence je jedním ze základních kamenů dlouhodobé udržitelnosti českého zdravotnictví. Ve spojení s elektronizací, správnou organizací péče o klienty a využitím moderních technologií je to cesta, po které chceme jít.

VZP otevírá cestu k moderní léčbě i mimo velká centra

Pacienti s rakovinou prsu, prostaty, tlustého střeva či plic už nemusejí jezdit za nejkvalitnější péčí do velkých měst. VZP ČR pro své klienty od 1. září zajišťuje podávání léků u těchto diagnóz i v regionálně dostupnějších centrech.

„U onkologických diagnóz může být léčba hůře tolerována. Právě pacienti oceňují, že jsme jim schopni zajistit lék ve 30 km vzdálené nemocnici namísto předchozích 100 km v krajském městě,“

vysvětluje Jan Bodnár, náměstek ředitele VZP. Ne u všech léků to ale je podle něj možné: „Na prvním místě musí být bezpečnost pacienta. Jedná se o závažné diagnózy, kde se často s podáním léku vážou konkrétní podmínky. Mohou být podávány například pouze v zařízení, kde je zajištěn multidisciplinární tým lékařů pro případ nepředvídaných komplikací.“

Rozhodnutí VZP ČR vítá i Česká onkologická společnost. „Velká centra si díky této změně uleví od přetlaku pacientů a současně se posílí role regionálních onkologických center. V praxi to znamená kratší čekací doby, vyšší komfort pro pacienty a lepší vyváženost celé onkologické péče v Česku,“ komentuje novinku Jindřich Fínek, místopředseda České onkologické společnosti.

Zdroj: Právo

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/vzp-cr-je-pripravena-zvladnout-nejnovejsi-vyzvy-ceskeho-zdravotnictvi>